

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор

Набока Набока О.Г.

«30» серпня 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ПАТРОНАЖ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

«Соціальне забезпечення»

(назва програми)

мова навчання

_____ українська _____

Слов'янськ – 2021 р.

Розробники:

Пліско Є.Ю., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Панасенко Е. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Стьопкіна А. С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.
Завідувач кафедри

С. В. Коношенко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»
Керівник групи забезпечення

С. В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

30 серпня 2021 р. протокол №1

1. Опис навчальної дисципліни

5-й семестр

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	3-й	3-й
	Семестр	
	5-й	5-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи студента – 4	20 год.	8 год.
	Практичні	
	58 год.	6 год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	72 год.	136 год.
Вид контролю: 5-й семестр – залік		

6 семестр

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Вибіркова	
Загальна кількість	Рік підготовки:	

годин – 120	3-й	3-й
	Семестр	
	6-й	6-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи студента – 7	20 год.	8 год.
	Практичні	
	26 год.	8 год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	74 год.	104 год.
	Вид контролю: 6-й семестр – іспит	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Патронаж» є: ознайомлення студентів із сучасними теоретичними положеннями та формування практичних навичок з соціальної медицини, гігієни, патронату, соціального супровіду, ознайомлення з системою управління охороною здоров'я, основними напрямками організації медичної допомоги населенню.

2. Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни

«Патронаж»

Результати навчання з дисципліни	Методи навчання	Методи контролю
<p>Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви проблем патронажної роботи із населенням;</p> <p>Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження в практичній роботі соціального патронажу;</p> <p>Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального патронажу;</p> <p>Застосовувати базові знання про основи економічної та патронатної допомоги об'єктам соціального захисту;</p> <p>Використовувати на практиці базові знання про принципи соціального патронату.</p>	<p>- змішане навчання (blended learning);</p> <p>- технологія клікерс (clickers);</p> <p>- метод конкретних ситуацій (МКС), кейс-метод;</p> <p>- фасилітація</p>	<p>Усне опитування, оцінювання самостійної роботи, тестування, захист реферативних робіт, оцінювання презентацій, іспит</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьог о	зокрема					усь ого	зокрема				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5 семестр												
Тема 1. Соціально-педагогічний патронаж.	30	4	1 2	-	-	14	30	2	2	-	-	26
Тема 2. Соціальний працівник як організатор соціального патронажу клієнтів.	30	4	1 2	-	-	14	30	2	2	-	-	26
Тема 3. Патронат як одна з форм сучасного підходу до розв'язання проблем улаштування дітей, що	30	4	1 2	-	-	14	31	2	1	-	-	28

залишилися без піклування батьків												
Тема 4. Соціальний патронаж з дітьми, що мають особливі потреби.	30	4	1 2	-	-	14	30	1	1	-	-	28
Тема 5. Соціально-педагогічний патронаж сім'ї	30	4	1 0	-	-	16	29	1	-	-	-	28
Разом за 5-й семестр	150	2 0	5 8	-	-	72	150	8	6	-	-	13 6
6-й семестр												
Тема 6. Основні поняття та категорії соціальної медицини й медико-соціальних основ здоров'я. Медико-соціальна робота: предмет, загальні принципи.	28	4	6	-	-	18	30	2	2	-	-	26
Тема 7. Соціальні проблеми здоров'я.	28	4	6	-	-	18	30	2	2	-	-	26

Тема 8. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я як наука та предмет викладання.	30	6	6	-	-	18	30	2	2	-	-	26
Тема 9. Методологія вивчення суспільного здоров'я. Організація вивчення здоров'я.	34	6	8	-	-	20	30	2	2	-	-	26
Разом за 6-й семестр	120	20	26	-	-	74	120	8	8	-	-	104
Разом за 5-й та 6-й семестри	270	40	84	-	-	146	270	16	14	-	-	240

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість	Кількість
		годин денна форма	годин заочна форма
5-й семестр			
1	Тема 1. Патронаж як наука.	4	2
2	Тема 2. Організація соціального патронажу.	4	2
3	Тема 3. Патронат дітей, що залишилися без піклування батьків	4	2
4	Тема 4. Соціальний супровід, соціальний патронаж з дітьми, що мають особливі потреби.	4	1
5	Тема 5. Соціальний патронаж різних типів сімей	4	1
Разом за 5-й семестр		20	8
6-й семестр			
6	Тема 6. Валеологія. Соціальна медицина. Медико-соціальна робота.	4	2
7	Тема 7. Соціальне здоров'я громадян.	4	2
8	Тема 8. Організація охорони здоров'я громадян.	6	2
9	Тема 9. Надання медико-соціальної допомоги населенню.	6	2
Разом за 6-й семестр		20	8
Разом за 5-й та 6-й семестр		40	16

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість	Кількість
		годин денна	годин заочна

		форма	форма
5-й семестр			
1	Тема 1. Основні принципи соціального патронажу.	12	2
2	Тема 2. Зміст соціального патронажу клієнтів в соціальній роботі.	12	2
3	Тема 3. Організація соціального патронату дітей, що залишилися без піклування батьків	12	1
4	Тема 4. Соціальна допомога дітям, що мають особливі потреби.	12	1
5	Тема 5. Зміст та форми соціального патронажу молодій сім'ї	10	-
Разом за 5-й семестр		58	6
6-й семестр			
6	Тема 6. Соціальна медицина й медико-соціальні основи здоров'я.	6	2
7	Тема 7. Проблеми соціального здоров'я населення.	6	2
8	Тема 8. Форми та методи організації охорони здоров'я громадян.	6	2
9	Тема 9. Зміст медико-соціальної допомоги населенню.	8	2
Разом за 6-й семестр		26	8
Разом за 5-й та 6-й семестр		84	14

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
5-й семестр			
1	Тема 1. Соціально-педагогічний патронаж.	14	26
2	Тема 2. Соціальний працівник як організатор соціального патронажу клієнтів.	14	26
3	Тема 3. Патронат як одна з форм сучасного підходу до розв'язання проблем улаштування дітей, що залишилися без піклування батьків	14	28
4	Тема 4. Соціальний патронаж з дітьми, що мають особливі потреби.	14	28
5	Тема 5. Соціально-педагогічний патронаж сім'ї	16	28
Разом за 5-й семестр		72	136
5-й семестр			
6	Тема 6. Основні поняття та категорії соціальної медицини й медико-соціальних основ здоров'я. Медико-соціальна робота: предмет, загальні принципи.	18	26
7	Тема 7. Соціальні проблеми здоров'я.	18	26
8	Тема 8. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я як наука та предмет викладання.	18	26
9	Тема 9. Методологія вивчення суспільного здоров'я. Організація вивчення здоров'я.	20	26
Разом за 6-й семестр		74	104
Разом за 5-й та 6-й семестр		146	240

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.

Оцінювання результатів навчання студентів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).

Відповідь на практичному занятті оцінюється за наступними критеріями:

2 бали у 5-му семестрі/ 3 бали у 6-му семестрі – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

1,5 бала у 5-му семестрі / 2 бали у 6-му семестрі – здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1 бал (у 5-му та 6-му семестрах) – здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 32 б. (денна форма навчання) та 80 б. (заочна форма навчання) – 5-й семестр, та 51 б. (денна форма навчання) та 76 б. (заочна форма навчання) – 6-й семестр.

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнято	

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку (5 семестр) проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу. На останньому аудиторному занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних та/або лабораторних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60

балів за поточну роботу - без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

Розподіл балів із дисципліни

(денна форма навчання)

5-й семестр

Теми лекцій та практ. занять					Само стійн а робот а	Підсу мк. бал (Залі к)
T1	T2	T3	T4	T5		
2+12	2+12	2+12	2+12	2+10	32	60- 100
68						
100						

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T1	2	0	12	0	7	0
T2	2	0	12	0	7	0
T3	2	0	12	0	6	0
T4	2	0	12	0	6	0
T5	2	0	10	0	6	0
Разом	10	0	58	0	32	0

**Розподіл балів із дисципліни
(заочна форма навчання)**

5-

й семестр

Теми лекцій та практ. занять					Само стійн а робот а	Підсу мк. бал (Залі к)
T1	T2	T3	T4	T5	80	60- 100
2+4	2+4	2+2	1+2	1+0		
20						
100						

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T1	2	0	4	0	7	0
T2	2	0	4	0	7	0
T3	2	0	2	0	6	0
T4	1	0	2	0	6	0
T5	1	0	-	0	6	0
Разом	8	0	12	0	80	0

Умовою допуску до складання екзамену (6-й семестр) є накопичення здобувачем протягом навчального семестру не менше 60 балів. Максимальна кількість балів – 100. Крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

- ✓ звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;
- ✓ звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;
- ✓ допущені до складання екзамену.

**Розподіл балів із дисципліни
(денна форма навчання)**

6-

й семестр

Теми лекцій та практ. занять				Самостійна робота	Підсум к. бал (Іспит)
T6	T7	T8	T9		
2+9	2+9	3+9	3+12	51	60-100
49					
100					

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T6	2	0	9	0	13	0
T7	2	0	9	0	13	0
T8	3	0	9	0	13	0
T9	3	0	12	0	12	0
Разом	10	0	39	0	51	0

**Розподіл балів із дисципліни
(заочна форма навчання)
6-й семестр**

Теми лекцій та практ. занять				Самостійна робота	Підсумк. бал (Іспит)
T6	T7	T8	T9	76	60-100
2+4	2+4	2+4	2+4		
24					
100					

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T6	2	0	4	0	19	0
T7	2	0	4	0	19	0
T8	2	0	4	0	19	0
T9	2	0	4	0	19	0
Разом	8	0	16	0	76	0

Здобувач вищої освіти може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання екзамену в період сесії. Якщо здобувач вищої освіти на екзамені отримав оцінку нижчу, ніж за результатами роботи в семестрі, у відомість обліку успішності виставляється підсумкова оцінка за результатами роботи в семестрі. Іспит проводиться у письмовій формі.

Оцінювання на іспиті відбувається за такими критеріями. Здобувач вищої освіти отримує оцінку:

Відмінно (90-100 б.) – здобувачів вищої освіти демонструє концептуальні та методологічні знання з дисципліни; критично оцінює концепції і теорії; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми організації інформаційного пошуку, самостійного відбору і якісної обробки наукової інформації та емпіричних даних; вміє писати тези, наукові статті; демонструє вміння започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, високий ступінь самостійності, академічної та професійної доброчесності.

Добре (75-89 б.) – здобувачів вищої освіти припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; оцінює концепції і теорії; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми організації інформаційного пошуку, самостійного відбору і якісної обробки наукової інформації та емпіричних даних; вміє писати тези, наукові статті; вміє започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної

доброчесності, здійснювати аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, надавати вичерпні пояснення, переважно самостійно вирішувати поставлені завдання, включатись в дискусії, висловлювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною, діяти з академічною та професійною доброчесністю.

Задовільно (60-74 б.) – здобувачів вищої освіти припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; є упущення і неточності під час оцінювання концепцій і теорій; демонструє низький рівень сформованості вміння писати тези, наукові статті; має ускладнення у започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження. За час навчання досить формально ставився до вирішення поставлених завдань, участі у дискусіях, презентації власної позиції в питаннях та рішеннях, що розглядаються; може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати з допомогою викладача, діє з академічною та професійною доброчесністю.

Незадовільно (26-59 б.) – не здатний продемонструвати розуміння основних понять навчальної дисципліни; демонструє низький рівень сформованості вміння писати тези, наукові статті; не демонструє будь-яких знань або розуміння основних питань дисципліни; демонструє фундаментальне нерозуміння предмета та відсутність активності у проведенні наукового дослідження.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для поточного та підсумкового контролю, екзамен, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень,

студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

Питання до іспиту

1. Предмет і завдання курсу (Патронаж).
2. Соціальна медицина і соціальна гігієна у вирішенні проблем здоров'я людини: зміст, предмет відмінності.
3. Поняття про професійні захворювання, їх соціальні наслідки й соціально економічні заходи профілактики професійних захворювань.
4. Принципи соціального захисту населення, їх роль у формуванні здоров'я людини.
5. Індивідуально моральні якості соціального працівника, їх значення для здоров'я клієнтів, які обслуговуються.
6. Основні принципи збереження здоров'я, що декларуються Всесвітньою програмою дій стосовно інвалідів. Історія виникнення і завдання Всесвітньої програми дій стосовно інвалідів.
7. Механізм впливу куріння на розвиток людини.
8. Механізм впливу алкоголю на розвиток людини.
9. Механізм впливу наркотичних речовин на розвиток людини.
10. Медико соціальна робота — зміст, предмет та об'єкт, завдання соціальних працівників охорони здоров'я.
11. Структурна схема й завдання різних відомств, задіяних у службі реабілітації інвалідів в Україні.
12. Поняття про соціальну реабілітацію інвалідів.
13. Поняття про медико-професійну реабілітацію інвалідів.
14. Поняття про професійну реабілітацію інвалідів.
15. Поняття про медико соціальну експертизу.
16. Медико соціальні проблеми збереження здоров'я в літньому віці.
17. Суспільне здоров'я.
18. Виробничий травматизм, його соціально економічні наслідки.
19. Виробничий травматизм і шляхи його запобігання.

20. Хвороби цивілізації, їх виникнення та подолання.
21. Динаміка тривалості життя — показник здоров'я чоловіків.
22. Динаміка тривалості життя — показник здоров'я жінок.
23. Динаміка тривалості життя — показник здоров'я осіб, які проживають у місті.
24. Динаміка тривалості життя — показник здоров'я осіб, які проживають у селі.
25. Значення динаміки тривалості життя як показника здоров'я для соціальної роботи.
26. Особливості темпераменту й захворюваність.
27. Соціально гігієнічні проблеми порушення здоров'я.
28. Система управління охороною здоров'я.
29. Основні напрями організації медичної допомоги населенню.
30. Соціально-медичні послуги населенню.

7. Рекомендована література

Основна

1. Історія та теоретичні основи технології соціальної роботи в Україні / уклад.: О. М. Палилюцько, Г. Г. Кучеров, О. В. Шевчук та ін. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 235 с.
2. Навчальна волонтерська безвідривна практика: програма і методичні рекомендації до організації та проведення практики: для студентів галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальність 231 «Соціальна робота» за освітньою програмою «Соціальна робота» (ден. форма навчання) та ін.: навч.-метод. посіб. / уклад.: Л. П. Мельник, Я. М. Раєвська, Ж. В. Мельник. Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, ф-т корекц. та соц. педагогіки і психології, каф. соц. педагогіки і соц. роботи. Кам'янець Подільський: Панькова А. С., 2020. 111 с.
3. Патронаж: опорний конспект лекцій: навчальний посібник / укладач Я. Співак; Слов'янськ: Видавництво Б. І. Маторіна, 2020. 70 с.

4. Патронатна служба: підручник / Н. В. Галіцина та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України, заслуж. юриста України Т. О. Коломоець, д-ра юрид. наук, проф. В. К. Колпакова; Запорізьк. нац. ун-т, Навч.наук. лаб. з дослідж. проблем служб. права НАПрН України. Київ: Ін Юре, 2018. 179 с.

5. Соціальна робота з особами з особливими потребами: навч. посіб. / уклад. Г. В. Феценко. Комунальний вищ. навч. закл. «Уман. гуманіт.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. Умань: Сочінський М. М., 2020. 134 с.

Допоміжна:

1. Соціальна робота з вимушеними переселенцями в сучасній Україні: монографія / О. В. Борисова та ін.; Луган. нац. аграр. ун-т. Київ: Кондор, 2019. 465 с.

2. Максимова М. Ю. Психологія соціальної роботи з проблемними сім'ями: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т, 2017. 463 с.

3. Соціально-психологічний супровід у роботі фахівців служби зайнятості: монографія / Колектив авторів: Бегеза Л. Є., Дорожкін В. Р., Євтушенко І. В. та ін. Ін-т підгот. кадрів Держ. служби зайнятості України. Київ: ІПК ДСЗУ, 2020. 325 с.

4. Соціальний захист та психологічний супровід учасників АТО: довід. / В. В. Серета та ін.; за ред. В. В. Середи; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: Растр-7, 2017. 243 с.

5. Тюття О. В. Консультативна взаємодія в соціальній роботі: навч. посіб. Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Київський ун-т, 2018. 317 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. soc.lib.ua – електронна бібліотека (підручники, роботи соціологів-класиків, першоджерела, статті з журналів).

2. www.socioline.ua – електронна бібліотека (підручники, роботи соціологів-класиків, першоджерела, статті з журналів).

3. www.useps.org – офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова (представлені результати досліджень, діаграми, кількісні показники, наводяться дані порівняльних досліджень).
4. www.socis.kiev.ua – сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (Київ), викладено багатий емпіричний матеріал (результати соціологічних досліджень, публікації центру, статистичні дані).
5. www.sociology.kharkov.ua – Sociology Hall, сайт соціологічного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна.
6. <http://www.socium.info/library.html> – бібліотека соціологічної літератури
7. <http://www.studfiles.ua/all-vuz/879/folder:2208/> - бібліотека соціологічної літератури
8. www.useps.com.ua/ukr/all/sociology (Архів соціологічних даних Українського центру економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, м.Київ).
9. www.ukrstat.gov.ua (Статистичні матеріали Держкомстату України)
10. www.sociology.kharkov.ua (Домашня сторінка харківських соціологів)
11. www.i-soc.com.ua (Домашня сторінка Інституту соціології НАН України).
12. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua/2> .
13. Єдине освітнє інформаційне вікно України. URL: <http://www.osvita.com>
14. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
15. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

16. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>
17. Освіта України. URL: <http://osvita-ukrainy.com.ua>
18. Портал полегшення процедури оформлення наукових джерел відповідно до вимог Вищої атестаційної комісії (ВАК) України та проходження нормоконтролю при написанні публікацій, курсових, дипломних, дисертацій та інших наукових робіт. URL: www.vak.org.ua
19. Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського. URL: <http://www.dnpb.gov.ua>
20. Суть нової методології педагогіки. URL: http://piduachniki.com/11431213/pedagogika/sut_novoyi_metodologiyi_pedagogiki#49
21. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка. URL: <http://korolenko.kharkov.com>

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Патронаж». URL: <http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=360>